

1009-2009, un mileniu de singuratate

„Miercuri 4 februarie, la ora 18.00, in biserica romano-catolica din Sibiu va fi oficiata o prima slujba religioasa, in limbile maghiara si romana, in cadrul misiunii dedicata jubileului de 1000 de ani de la infiintarea Arhiepiscopiei romano-catolice de Alba Iulia, de catre Regele Ungariei Ștefan cel Sfânt. Asemenea liturghii vor fi oficiate, in fiecare seara, pana duminica, 8 februarie". Aceasta putea fi o varianta de stire de presa dinaintea evenimentului religios, petrecut in Sibiul nostru cu pretentii euro-culturale si crestin-ecumenice, la inceputul anului de gratie 2009. in presa locala, insa, din motive pe care doar le banuiesc, o astfel de stire a lipsit. Și nu este cazul sa insist pe un lucru care oricum nu mai poate fi schimbat. Este greu, daca nu chiar imposibil, sa aflam de ce un jubileu atat de impresionant nu a intrat in circuitul public informational. S-ar putea ca organizatorii sa nu se fi gandit la acest lucru. Dupa cum se poate crede ca, in conditiile crizei financiar-economice, a carei evolutie o urmarim – unii, cu sufletul la gura, in timp ce altii chiar si l-au dat sub loviturile ei! - precum fazele unei pandemii, animatorii mass-media nu mai considera „interesante" evenimentele religioase. in general vorbind, insa, cred ca interesul mediatic oportunist fata de religie tine de cauze a caror profunzime depaseste scopul acestui editorial.

Pentru subiectul nostru, important mi se pare sa observam un paradox al societatii romanesti: desi, intr-un spatiu geografic comun, traiesc si muncesc laolalta oameni de diferite limbi, confesiuni si culturi, existentele lor se deruleaza in paralel, daca le raportam la cunoasterea reciproca a acestor trasaturi specifice. Din aceasta perspectiva, partea ardelenasca a Romaniei este paradigma pe care merita s-o amintim, aici, chiar si in trecut. Daca suntem sinceri cu noi insine, recunoastem ca ea tine de nivelul de educatie si cultura al tuturor ardelenilor de nivel mediu social. Ce stim noi, romanii, despre sasi, unguri, tigani, evrei sau armeni, mai mult decat perceptiile populare transmise oral din generatie in generatie? Cunoastem istoria si cultura fiecarei natii si modul cum s-au contopit cu istoria si cultura noastra? Cunoastem cultele religioase ce le anima? Pe de alta parte, care sunt perceptiile celorlalti, trecand usor peste recunoasterea majoritatii noastre numerice, decat ca cei mai multi romani ardeleni sunt ortodocsi si ca toti se distreaza la nunti cantand „noi suntem romani, noi suntem pe veci, aici, stapani"? Referitor la mileniul trecut, manualele de istorie subliniaza (nu spui de ce) toate ce ne despart pe unii de altii, trec repede prin cnezatele si voievodatele Evului Mediu, apoi prin Bobalna si Doja, pentru a ajunge „pe scurt" la 1848, Dualismul austro-ungar si 1918? Cati dintre noi, de orice natie am fi, cunoastem mai multe date despre istoria noastra comuna intre 1000 si 1918? Numarul si numele principilor ardeleni, de exemplu? Sau cum a evoluat, timp de o mie de ani, civilizatia din interiorul arcului carpatic, pe care Dumnezeu l-a daruit tuturor celor care s-au legat de el si se simt acasa aici?

Acest scurt comentariu nu are, evident, pretentii exegetice. Pentru mine, totul a plecat de la impresiile cu care am plecat de la liturghia de miercuri seara. M-am intrebat, de ce oare 1000 de ani n-au fost de ajuns sa ne cunoastem mai bine toti cei care ne declaram ardeleni si, nu de putine ori, facem din originea noastra un motiv de mandrie. Sa fim educati si sa vorbim intre noi cel putin cele trei limbi de „circulatie", romana, germana si maghiara. Cu siguranta, mai mult ne-au despartit suferintele, decat ne-au apropiat bucuriile. Cred, de aceea, ca sarbatorirea in cerc inchis a jubileului romano-catolic poate fi dovada trecerii unui mileniu de singuratate pentru crestinii ardeleni, care s-au bucurat de mesajul evanghelic, dar nu cu gandul la generatiile urmatoare, ci trairu-l exclusivist, probabil, de frica pierderii fericirii de a-l fi primit. Pentru viitorul mileniu, inca nu e tarziu sa ne convingem ca acest mesaj nu este destinat unei singure natii, ci intregului popor crestin.

Post Scriptum - Arhiepiscopia Romano-Catolica de Alba Iulia (in latina Archidioecesis Albae Iuliensis) este una din cele doua arhiepiscopii romano-catolice din Romania, alaturi de Arhiepiscopia Romano-Catolica de Bucuresti. A fost infiintata in anul 1009 ca dieceza a Transilvaniei, de Regele Ungariei Ștefan cel Sfânt (Ștefan I), cu sediul la Alba Iulia. Catedrala episcopala este Catedrala Sfântul

Mihail din Alba Iulia. Din 1994 arhiepiscop romano-catolic de Alba Iulia este dr. György Jakubinyi. Arhiepiscopia Romano-Catolica de Alba Iulia grupeaza cel mai mare numar de credinciosi romano-catolici din Romania, respectiv 440.000 de credinciosi conform Anuario Pontificio pe anul 2008, fata de cca. 91.500 de credinciosi in Arhiepiscopia Romano-Catolica de Bucuresti. in data de 22 martie 1932, ca urmare a concordatului incheiat intre Romania si Sfantul Scaun, numele episcopiei a fost schimbat din Transylvaniensis in Albae Iuliensis. Ștefan I a fost canonizat in 1038 de Papa Grigore al VII-lea ca sfant al Bisericii Catolice, iar in 2000 a fost canonizat si de Biserica Ortodoxa, devenind astfel primul sfant comun al celor doua biserici dupa Marea Schisma. (dupa Wikipedia)